നമോ തസ്സ ഭഗവതോ അരഹതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ

സുബോധാലങ്കാരോ

൧. ദോസാവബോധ-പഠമപരിച്ഛേദ

രതനത്തയപ്പണാമ

൧. മുനിന്ദവദനമ്ഭോജ, ഗബ്ഭസമ്ഭവസുന്ദരീ;
സരണം പാണിനം വാണീ, മയ്ഹം പീണയതം മനം.

നിമിത്ത

൨. **രാമ, സമ്മാ’**ദ്യ’ലങ്കാരാ, സന്തി സന്തോ പുരാതനാ;
തഥാപി തു വളഞ്ജേന്തി, സുദ്ധമാഗധികാ ന തേ.

അഭിധാനാദികം

൩. തേനാ’പി നാമ തോസേയ്യു, മേതേ ലങ്കാരവജ്ജിതേ;
അനുരൂപേനാ’ലങ്കാരേ, നേ’സ മേസോ പരിസ്സമോ.

൪. യേസം ന സഞ്ചിതാ പഞ്ഞാ, നേകസത്ഥന്തരോ’ചിതാ;
സമ്മോഹ’ബ്ഭാഹതാ വേ’തേ, നാവബുജ്ഝന്തി കിഞ്ചിപി.

൫. കിം തേഹി പാദസുസ്സൂസാ, യേസം നത്ഥി ഗരൂനി’ഹ;
യേ തപ്പാദരജോകിണ്ണാ, തേ’വ സാധൂ വിവേകിനോ.

൬. **കബ്ബ, നാടക**നിക്ഖിത്ത, നേത്തചിത്താ കവിജ്ജനാ;
യംകിഞ്ചി രചയന്തേ’തം, ന വിമ്ഹയകരം പരം.

൭. തേയേ’വ പടിഭാവേന്തോ, സോ’വ ബന്ധോ സവിമ്ഹയോ;
യേന തോസേന്തി വിഞ്ഞൂ യേ, തത്ഥ പ്യ’വിഹിതാ’ദരാ.

൮. **ബന്ധോ** ച നാമ സദ്ദ,ത്ഥാ, സഹിതാ ദോസവജ്ജിതാ;
പജ്ജ ഗജ്ജ വിമിസ്സാനം, ഭേദേനാ’യം തിധാ ഭവേ.

൯. **നിബന്ധോ** ചാ’**നിബന്ധോ** ച, പുന ദ്വിധാ നിരുപ്പതേ;
തം തു പാപേന്ത്യ’ലങ്കാരാ, വിന്ദനീയതരത്തനം.

൧൦. അനവജ്ജം മുഖമ്ഭോജ [“അമ്ഭോജ”ന്തി പദം പാളിയം നത്ഥി, വാരിജവാചകം, സക്കടഗന്ഥതോ അനീതം], മനവജ്ജാ ച ഭാരതീ;
അലങ്കതാ’വ സോഭന്തേ, കിം നു തേ നിര’ലങ്കതാ?

൧൧. വിനാ ഗരൂപദേസം തം, ബാലോ’ലങ്കത്തു മിച്ഛതി;
സമ്പാപുണേ ന വിഞ്ഞൂഹി, ഹസ്സഭാവം കഥം നു സോ?

൧൨. ഗന്ഥോപി കവിവാചാന, മലങ്കാര’പ്പകാസകോ;
യാതി തബ്ബചനീയത്തം, ത’ബ്ബോഹാരൂ’പചാരതോ.

൧൩.ദിപ്പകാരാ അലങ്കാരാ, തത്ഥ **സദ്ദ, ത്ഥ**ഭേദതോ;
സദ്ദത്ഥാ **ബന്ധ**നാമാ'വ, തംസജ്ജിത തദാവലി.

൧൪.ഗുണാലങ്കാരസംയുത്താ, അപി ദോസലവ'ങ്കിതാ;
പസംസിയാ ന വിഞ്ഞൂഹി, സാ കഞ്ഞാ വിയ താദിസീ.

൧൫.തേന ദോസനിരാസോ'വ, മഹുസ്സാഹേന സാധിയോ;
നിദ്ദോസാ സബ്ബഥാ സാ'യം, സഗുണാ ന ഭവേയ്യ കിം?

൧൬.സാ'ലങ്കാരവിയുത്താ'പി, ഗുണയുത്താ മനോഹരാ;
നിദ്ദോസാ ദോസരഹിതാ, ഗുണയുത്താ വധൂ വിയ.

൧൭.**പദേ വാക്യേ തദത്ഥേ** ച, ദോസാ യേ വിവിധാ മതാ;
സോ'ദാഹരണ മേതേസം, ലക്ഖണം കഥയാമ്യ'ഹം.

പദദോസ ഉദ്ദേസ

൧൮.വിരുദ്ധത്ഥന്തരാ, ഝത്ഥ, കിലിട്ഠാനി, വിരോധി ച;
നേയ്യം, വിസേസനാപേക്ഖം, ഹീനത്ഥക മനത്ഥകം.

വാക്യദോസ ഉദ്ദേസ

൧൯.ദോസാ പദാന വാക്യാന, മേകത്ഥം ഭഗ്ഗരീതികം;
തഥാ ബ്യാകിണ്ണ ഗാമ്മാനി, യതിഹീനം കമച്ചുതം;
അതിവുത്ത മപേതത്ഥം, സബന്ധഫരുസം തഥാ.

വാക്യത്ഥദോസഉദ്ദേസ

൨൦.അപക്കമോ' , ചിത്യഹീനം, ഭഗ്ഗരീതി, സസംസയം;
ഗാമ്മം ദുട്ഠാലങ്കതീതി, ദോസാ വാക്യത്ഥനിസ്സിതാ.

പദദോസനിദ്ദേസ

൨൧.**വിരുദ്ധത്ഥന്തരം** തഞ്ഹി, യസ്സ'ഞ്ഞത്ഥോ വിരുജ്ഝതി;
അധിപ്പേതേ യഥാ മേഘോ, **വിസദോ** സുഖയേ ജനം.

൨൨.വിസേസ്യ മധികം യേനാ, **ഝത്ഥ** മേതം ഭവേ യഥാ;
ഓഭാസിതാ'സേസദിസോ, ഖജ്ജോതോ'യം വിരാജതേ.

൨൩.യസ്സ'ത്ഥാ'വഗമോ ദുക്ഖോ, പകത്യാ'ദിവിഭാഗതോ;
കിലിട്ഠം തം യഥാ തായ, സോ'യ മാലിങ്ഗ്യതേ **പിയാ.**

൨൪.യം കിലിട്ഠപദം മന്ദാ, ഭിധേയ്യം **യമകാ**ദികം;
കിലിട്ഠപദദോസേ'വ, തമ്പി അന്തോ കരീയതി.

൨൫.പതീതസദ്ദരചിതം, സിലിട്ഠപദസന്ധികം;
പസാദഗുണസംയുത്തം, **യമകം** മത മേദിസം.

൨൬.**അബ്യപേതം ബ്യപേത'ഞ്ഞ,** മാവുത്താ'നേകവണ്ണജം;
യമകം തഞ്ച പാദാന, മാദി, മജ്ഝ, ന്ത, ഗോചരം.

അബ്യപേത പഠമപാദാദി യമകം

൨൭. സുജനാ’സുജനാ സബ്ബേ, ഗുണേനാപി വിവേകിനോ;
വിവേകം ന സമായന്തി, അവിവേകിജനന്തികേ.

അബ്യപേത പഠമ ദുതിയ പാദാദി യമകം

൨൮. കുസലാ’കുസലാ സബ്ബേ, പബലാ’പബലാ ഥവാ;
നോ യാതാ യാവ’ഹോസിത്തം, സുഖദുക്ഖപ്പദാ സിയും;
അബ്യപേത പഠമ ദുതിയ തതിയപാദാദി യമകം.

൨൯. സാദരം സാ ദരം ഹന്തു, വിഹിതാ വിഹിതാ മയാ;
വന്ദനാ വന്ദനാമാന, ഭാജനേ രതനത്തയേ.

അബ്യപേത ചതുക്കപാദാദി യമകം

൩൦. കമലം ക’മലം കത്തും, വനദോ വനദോ’മ്ബരം;
സുഗതോ സുഗതോ ലോകം, സഹിതം സ ഹിതം കരം.

൩൧. അബ്യപേതാദിയമക , സ്സേസോ ലേസോ നിദസ്സിതോ;
ഞേയ്യാനി’മായേവ ദിസാ, യ’ഞ്ഞാനി യമകാനിപി.

൩൨. അച്ചന്തബഹവോ തേസം, ഭേദാ സമ്ഭേദയോനിയോ;
തഥാപി കേചി സുകരാ, കേചി അച്ചന്തദുക്കരാ.

൩൩. **യമകം** തം **പഹേലീ** [പഹേളി (ക॰)] ച, നേകന്തമധുരാനി’തി;
ഉപേക്ഖിയന്തി സബ്ബാനി, സിസ്സഖേദഭയാ മയാ.

൩൪. ദേസകാലകലാലോക, ഞായാഗമവിരോധി യം;
തം **വിരോധിപദം** ചേ’ത, മുദാഹരണതോ ഫുടം.

൩൫. യ ദപ്പതീത മാനീയ, വത്തബ്ബം **നേയ്യ** മാഹു തം;
യഥാ സബ്ബാപി **ധവലാ,** ദിസാ രോചന്തി രത്തിയം.

൩൬. നേദിസം ബഹു മഞ്ഞന്തി, സബ്ബേ സബ്ബത്ഥ വിഞ്ഞുനോ;
ദുല്ലഭാ’വഗതീ സദ്ദ, സാമത്ഥിയവിലങ്ഘിനീ.

൩൭. സിയാ **വിസേസനാപേക്ഖം,** യം തം പതാ വിസേസനം;
സാത്ഥകം തം യഥാ തം സോ, ഭിയ്യോ പസ്സതി **ചക്ഖുനാ.**

൩൮. ഹീനം കരേ വിസേസ്യം യം, തം **ഹീനത്ഥം** ഭവേ യഥാ;
നിപ്പഭീ കത ഖജ്ജോതോ, സമുദേതി ദിവാകരോ.

൩൯. പാദപൂരണമത്തം യം, **അനത്ഥ**മിതി തം മതം;
യഥാ **ഹി** വന്ദേ ബുദ്ധസ്സ, പാദപങ്കേരുഹം **പി ച.**

വാക്യദോസ നിദ്ദേസ

൪൦. സദ്ദതോ അത്ഥതോ വുത്തം, യത്ഥ ഭിയ്യോപി വുച്ചതി;
ത **മേകത്ഥം** യഥാ’**ഭാതി, വാരിദോ വാരിദോ അയം.**

യഥാ ച

൪൧. തിത്ഥിയങ്കുരബീജാനി, ജഹം ദിട്ഠിഗതാനി'ഹ;
പസാദേതി പസന്നേ'സോ, മഹാമുനി മഹാജനേ.

൪൨. ആരദ്ധക്കമവിച്ഛേദാ, **ഭഗ്ഗരീതി** ഭവേ യഥാ;
കാപി പഞ്ഞാ, കോപി പഗുണോ, പകതീപി അഹോ തവ.

൪൩. പദാനം ദുബ്ബിനിക്ഖേപാ, ബ്യാമോഹോ യത്ഥ ജായതി;
തം **ബ്യാകിണ്ണ**ന്തി വിഞ്ഞേയ്യം, തദുദാഹരണം യഥാ.

൪൪. **ബഹുഗുണേ പണമതി, ദുജ്ജനാനം പ്യയം ജനോ;**
ഹിതം പമുദിതോ നിച്ചം, സുഗതം സമനുസ്സരം.

൪൫. വിസിട്ഠവചനാ'പേതം, **ഗാമ്മം'**ത്യ'ഭിമതം യഥാ;
കഞ്ഞേ കാമയമാനം മം, ന കാമയസി കിംന്വി'ദം?

൪൬. പദസന്ധാനതോ കിഞ്ചി, ദുപ്പതീതികരം ഭവേ;
തമ്പി **ഗാമ്മം** ത്യ'ഭിമതം, യഥാ **യാഭവതോ പിയാ.**

൪൭. വുത്തേസു സൂചിതേ ട്ഠാനേ, പദച്ഛേദോ ഭവേ യതി;
യം തായ ഹീനം തം വുത്തം, **യതിഹീന**ന്തി സാ പന.

൪൮. യതി **സബ്ബത്ഥപാദന്തേ, വുത്തഡ്ഢേ** ച വിസേസതോ;
പുബ്ബാപരാനേകവണ്ണേ, **പദമജ്ഝേ**പി കത്ഥചി.

തത്ഥോദാഹരണപച്ചുദാഹരണാനി യഥാ

൪൯. തം നമേ സിരസാ **ചാമി, കരവണ്ണം** തഥാഗതം;
സകലാപി ദിസാ **സിഞ്ച, തിവ** സോണ്ണരസേഹി യോ.

൫൦. സരോ സന്ധിമ്ഹി പുബ്ബന്തോ, വിയ ലോപേ വിഭത്തിയാ;
അഞ്ഞഥാ ത്വ'ഞ്ഞഥാ തത്ഥ, യാ'ദേസാദി പരാ'ദി'വ.

൫൧. **ചാ**ദീ പുബ്ബപദന്താ'വ, നിച്ചം പുബ്ബപദസ്സിതാ;
പാദയോ നിച്ചസമ്ബന്ധാ, പരാദീവ പരേന തു.

സബ്ബത്ഥോദാഹരണാനി യഥാ

൫൨. നമേ തം സിരസാ **സബ്ബോ, പമാ'തീതം** തഥാഗതം;
യസ്സ ലോകഗ്ഗതം **പത്ത, സ്സോ'പമാ** ന ഹി യുജ്ജതി.

൫൩. മുനിന്ദം തം സദാ **വന്ദാ, മ്യ'നന്തമതി** മുത്തമം;
യസ്സ **പഞ്ഞാ ച മേത്താ ച, നിസ്സീ**മാതി വിജമ്ഭതി.

ചാദിപാദീസു പച്ചുദാഹരണാനി യഥാ

൫൪. മഹാമേത്താ **മഹാപഞ്ഞാ, ച** യത്ഥ പരമോദയാ;
പണമാമി ജിനം തം **പ, വരം** വരഗുണാ'ലയം.

൫൫. പദത്ഥക്കമതോ മുത്തം, **കമച്ചുത** മിദം യഥാ;
ഖേത്തം വാ ദേഹി ഗാമം വാ, ദേസം വാ മമ സോഭനം.

൫൬ലോകിയത്ഥ മതിക്കന്തം, **അതിവുത്തം** മതം യഥാ;
അതിസമ്ബാധ മാകാസ, മേതിസ്സാ ഥനജമ്ഭനേ.

൫൭.സമുദായത്ഥതോ’പേതം, തം **അപേതത്ഥകം** യഥാ;
ഗാവിപുത്തോ ബലിബദ്ധോ, തിണം ഖാദീ പിവീ ജലം.

൫൮.ബന്ധേ ഫരുസതാ യത്ഥ, തം **ബന്ധഫരുസം** യഥാ;
ഖരാ ഖിലാ പരിക്ഖീണാ, ഖേത്തേ ഖിത്തം ഫലത്യ’ലം.

വാക്യത്ഥദോസ നിദ്ദേസ

൫൯.ഞേയ്യം ലക്ഖണ മന്വത്ഥ, വസേനാ’**പക്കമാദിനം;**
ഉദാഹരണ മേതേസം, ദാനി സന്ദസ്സയാമ്യ’ഹം.

തത്ഥാ’പക്കമം യഥാ

൬൦.**ഭാവനാ, ദാന, സീലാനി,** സമ്മാ സമ്പാദിതാനി’ഹ;
ഭോഗ, സഗ്ഗാദി, നിബ്ബാന, സാധനാനി ന സംസയോ.

ഓചിത്യഹീനം യഥാ

൬൧.**പൂജനീയതരോ ലോകേ, അഹ മേകോ നിരന്തരം;**
മയേകസ്മിം ഗുണാ സബ്ബേ, യതോ സമുദിതാ അഹും.

യഥാ ച

൬൨.**യാചിതോ’ഹം കഥം നാമ, ന ദജ്ജാമ്യ’പി ജീവിതം;**
തഥാപി പുത്തദാനേന, വേധതേ ഹദയം മമ.

ഭഗ്ഗരീതി യഥാ

൬൩.**ഇത്ഥീനം ദുജ്ജനാനഞ്ച,** വിസ്സാസോ നോപപജ്ജതേ;
വിസേ സിങ്ഗിമ്ഹി നദിയം, രോഗേ രാജകുലമ്ഹി ച.

സസംസയം യഥാ

൬൪.മുനിന്ദചന്ദിമാ ലോക, സരലോലവിലോചനോ;
ജനോ’ വക്കന്തപന്ഥോ’വ, **ഗോപദസ്സനപീണിതോ.**

൬൫.വാക്യത്ഥതോ ദുപ്പതീതി, കരം **ഗാമ്മം** മതം യഥാ;
പോസോ **വീരിയവാ** സോ’യം, **പരം ഹന്ത്വാ** ന വിസ്സമീ.

൬൬.**ദുട്ഠാലങ്കരണം** തേതം [ത്വേധം (?)], യത്ഥാ’ലങ്കാരദൂസനം;
തസ്സാ’ലങ്കാരനിദ്ദേസേ, രൂപ മാവി ഭവിസ്സതി.

൬൭.കതോ’ത്ര സങ്ഖേപനയാ മയാ’യം,
ദോസാന മേസം പവരോ വിഭാഗോ;
ഏസോ’വ’ലം ബോധയിതും കവീനം,
തമത്ഥി ചേ ഖേദകരം പരമ്പി.

ഇതി സങ്ഘരക്ഖിതമഹാസാമിവിരചിതേ സുബോധാലങ്കാരേ

ദോസാവബോധോ നാമ

പഠമോ പരിച്ഛേദോ.

൨. ദോസപരിഹാരാവബോധ-ദുതിയപരിച്ഛേദ

൱൮.കദാചി കവികോസല്ലാ, വിരോധോ സകലോ പ്യ’യം;
ദോസസങ്ഖ്യ മതിക്കമ്മ, ഗുണവീഥിം വിഗാഹതേ.

൱൯.തേന വുത്തവിരോധാന, മവിരോധോ യഥാ സിയാ;
തഥാ ദോസപരിഹാരാ, വബോധോ ദാനി നീയതേ.

തത്ഥ വിരുദ്ധത്ഥന്തരസ്സ പരിഹാരോ യഥാ

൩൦. വിന്ദന്തം പാകസാലീനം, സാലീനം ദസ്സനാ സുഖം;
തം കഥം നാമ മേഘോ’യം, **വിസദോ** സുഖയേ ജനം?

യഥാ വാ

൩൧.**വിനായകോപി** നാഗോ സി, **ഗോതമോപി** മഹാമതി;
പണീതോപി രസാ’പേതോ, ചിത്താ മേ സാമി തേ ഗതി.

അത്ഥ’ത്ഥസ്സ യഥാ

൩൨.കഥം താദിഗുണാഭാവേ, ലോകം തോസേതി ദുജ്ജനോ?
ഓഭാസിതാസേസദിസോ, ഖജ്ജോതോ നാമ കിം ഭവേ?

൩൩.പഹേലികായ [പഹേളികായ (ക॰)] മാരുള്ഹാ, ന ഹി ദുട്ഠാ കിലിട്ഠതാ;
പിയാ സുഖാ’ലിങ്ഗിതം ക, മാലിങ്ഗതി നു നോ ഇതി.

൩൪.യമകേ നോ പയോജേയ്യ, കിലിട്ഠപദ മിച്ഛിതേ;
തതോ യമക മഞ്ഞം തു, സബ്ബ മേതംമയം വിയ.

ദേസവിരോധിനോ യഥാ

൩൫.ബോധിസത്തപ്പഭാവേന , **ഥലേപി ജലജാന്യ’ഹും;**
നുദന്താനി’വ സുചിരാ, വാസക്ലേസം തഹിം ജലേ.

കാലവിരോധിനോ യഥാ

൩൬.മഹാനുഭാവ പിസുനോ, മുനിനോ മന്ദ മാരുതോ;
സബ്ബോതുകമയം വായി, ധുനന്തോ **കുസുമം** സമം.

കലാവിരോധിനോ യഥാ

൩൭.നിമുഗ്ഗമാനസോ ബുദ്ധ, ഗുണേ പഞ്ചസിഖസ്സപി;
തന്തിസ്സര വിരോധോ സോ, ന സമ്പീണേതി കം ജനം?

ലോകവിരോധിനോ യഥാ

൩൮.ഗണയേ ചക്കവാളം സോ, ചന്ദനായപി സീതലം;
സമ്ബോധി സത്ത ഹദയോ, **പദിത്ത’ങ്ഗാരപൂരിതം.**

ഞായവിരോധിനോ യഥാ

൩൯. **പരിച്ചത്തഭവോ**പി ത്വ, മുപനീതഭവോ അസി;
അചിന്ത്യഗുണസാരായ, നമോ തേ മുനിപുങ്ഗവ.

ആഗമവിരോധിനോ യഥാ

൪൦. നേവാ’ലപതി കേനാ’പി, **വചീവിഞ്ഞത്തിതോ** യതി;
സമ്പജാനമുസാവാദാ, ഫുസേയ്യാ’പത്തിദുക്കടം.

നേയ്യസ്സ യഥാ

൪൧. മരീചിചന്ദനാ’ലേപ, ലാഭാ സീതമരീചിനോ;
ഇമാ സബ്ബാപി **ധവലാ,** ദിസാ രോചന്തി നിബ്ഭരം.

യഥാ വാ

൪൨. മനോനുരഞ്ജനോ മാര, ങ്ഗനാസിങ്ഗാരവിബ്ഭമോ;
ജിനേനാ’സമനുഞ്ഞാതോ, മാരസ്സ **ഹദയാ’നലോ.**

വിസേസനാപേക്ഖസ്സ യഥാ

൪൩. അപയാതാ’പരാധമ്പി, അയം വേരീ ജനം ജനോ;
കോധപാടലഭൂതേന, ഭിയ്യോ പസ്സതി **ചക്ഖുനാ.**

ഹീനത്ഥസ്സ യഥാ

൪൪. **അപ്പകാനമ്പി** പാപാനം, പഭാവം നാസയേ ബുധോ;
അപി **നിപ്പഭാതാ’നീത, ഖജ്ജോതോ** ഹോതി ഭാണുമാ.

അനത്ഥസ്സ യഥാ

൪൫. ന പാദപൂരണത്ഥായ, പദം യോജേയ്യ കത്ഥചി,
യഥാ വന്ദേ മുനിന്ദസ്സ, പാദപങ്കേരുഹം **വരം.**

൪൬. ഭയകോധപസംസാദി, വിസേസോ താദിസോ യദി;
വത്തും കാമീയതേ ദോസോ, ന തത്ഥേ’കത്ഥതാകതോ.

യഥാ

൪൭. **സപ്പോ സപ്പോ!** അയം ഹന്ദ, നിവത്തതു ഭവം തതോ,
യദി ജീവിതുകാമോ’സി, കഥം ത മുപസപ്പസി?

ഭഗ്ഗരീതിനോ യഥാ

൪൮. യാകോചി രൂപാ’തിസയോ, കന്തി **കാപി** മനോഹരാ;
വിലാസാ’തിസയോ **കോപി,**
അഹോ! ബുദ്ധമഹോ’ദയോ.

൪൯. അബ്യാമോഹകരം ബന്ധം, അബ്യാകിണ്ണം മനോഹരം;
അദൂരപദ വിന്യാസം, പസംസന്തി കവിസ്സരാ.

യഥാ

൯൦. **നീലുപ്പലാ'ഭം നയനം, ബന്ധുകരുചിരോ'ധരോ;**
നാസാ ഹേമ'ങ്കുസോ തേന, ജിനോ'യം പിയദസ്സനോ.

൯൧. സമതിക്കന്ത ഗാമ്മത്തം, കന്ത വാചാ'ഭിസങ്ഖതം;
ബന്ധനം രസഹേതുത്താ, **ഗാമ്മത്തം** അതിവത്തതി.

യഥാ

൯൨. **ദുനോതി കാമചണ്ഡാലോ,** സോ മം സദയ നിദ്ദയോ;
ഈദിസം ബ്യസനാ'പന്നം, സുഖീപി കി മുപേക്ഖസേ?

൯൩. **യതിഹീനപരിഹാരോ,** ന പുനേ'ദാനി നീയതേ;
യതോ ന സവനു'ബ്ബേഗം, ഹേട്ഠാ യേസം വിചാരിതം.

കമച്ചുതസ്സ യഥാ

൯൪. ഉദാരചരിതോ'സി ത്വം, തേനേ'വാ'രാധനാ ത്വയി;
ദേസം വാ ദേഹി **ഗാമം** വാ, **ഖേത്തം** വാ മമ സോഭനം.

അതിവുത്തസ്സ യഥാ

൯൫. മുനിന്ദചന്ദസമ്ഭൂത, യസോരാസിമരീചിനം;
സകലോപ്യ'യ മാകാസോ, നാ'വകാസോ വിജമ്ഭനേ.

൯൬. വാക്യം ബ്യാപന്നചിത്താനം, **അപേതത്ഥം** അനിന്ദിതം;
തേനു'മ്മത്താദികാനം തം, വചനാ'ഞ്ഞത്ര ദുസ്സതി.

യഥാ

൯൭. **സമുദ്ദോ പീയതേ സോ'യ, മഹ'മജ്ജ ജരാതുരോ;**
ഇമേ ഗജ്ജന്തി ജീമൂതാ, സക്കസ്സേ'രാവണോ പിയോ.

൯൮. സുഖുമാലാ'വിരോധിത്ത, ദിത്തഭാവപ്പഭാവിതം;
ബന്ധനം **ബന്ധഫരുസ, ദോസം** സംദൂസയേയ്യ തം.

യഥാ

൯൯. **പസ്സന്താ രൂപവിഭവം, സുണന്താ മധുരം ഗിരം;**
ചരന്തി സാധൂ സമ്ബുദ്ധ, കാലേ കേളിപരമ്മുഖാ.

അപക്കമസ്സ യഥാ

൧൦൦. ഭാവനാ, **ദാന, സീലാനി,** സമ്മാ സമ്പാദിതാനി'ഹ;
നിബ്ബാന, ഭോഗ, സഗ്ഗാദി, സാധനാനി ന സംസയോ.

൧൦൧. ഉദ്ദിട്ഠവിസയോ കോചി, വിസേസോ താദിസോ യദി;
അനു'ദ്ദിട്ഠേസു നേവ'ത്ഥി, ദോസോ കമവിലങ്ഘനേ.

യഥാ

൧൦൨. **കുസലാ’കുസലം അബ്യാ, കത’മിച്ഛേസു പച്ഛിമം;**
അബ്യാകതം പാകദം ന, പാകദം പഠമദ്വയം.

൧൦൩. സഗുണാനാ’വികരണേ, കാരണേ സതി താദിസേ;
ഓചിത്യഹീനതാ’പത്തി, നത്ഥി ഭൂതത്ഥസംസിനോ.

൧൦൪. ഓചിത്യം നാമ വിഞ്ഞേയ്യം, ലോകേ വിഖ്യാത മാദരാ;
തത്ഥോ’പദേസപഭവാ, സുജനാ കവിപുങ്ഗവാ.

൧൦൫. വിഞ്ഞാതോചിത്യവിഭവോ, ചിത്യഹീനം പരിഹരേ;
തതോ’ചിത്യസ്സ സമ്പോസേ,
രസപോസോ സിയാ കതേ.

യഥാ

൧൦൬. **ഭയോ മാരസേന മാസന്ന, മാസന്നവിജയു’സ്സവോ;**
തിണായപി ന മഞ്ഞിത്ഥ, സോ വോ ദേതു ജയം ജിനോ.

൧൦൭. ആരദ്ധകത്തുകമ്മാദി, കമാ’തിക്കമലങ്ഘനേ;
ഭഗ്ഗരീതിവിരോധോ’യം, ഗതിം ന ക്വാ’പി വിന്ദതി.

യഥാ

൧൦൮. **സുജന’ഞ്ഞാന മിത്ഥീനം,** വിസ്സാസോ നോ’പപജ്ജതേ;
വിസസ്സ സിങ്ഗിനോ രോഗ, നദീരാജകുലസ്സ ച.

യഥാ

൧൦൯. **ഭേസജ്ജേ വിഹിതേ സുദ്ധ, ബുദ്ധാദിരതനത്തയേ;**
പസാദ മാചരേ നിച്ചം, **സജ്ജനേ സഗുണേ**പി ച.

സസംസയസ്സ യഥാ

൧൧൦. മുനിന്ദചന്ദിമാ’ലോക, രസ ലോല വിലോചനോ;
ജനോ’വക്കന്തപന്ഥോ’വ, **രംസി**ദസ്സനപീണിതോ.

൧൧൧. സംസയായേ’വ യംകിഞ്ചി, യദി കീളാദിഹേതുനാ;
പയുജ്ജതേ ന ദോസോ’വ, സസംസയസമപ്പിതോ.

യഥാ

൧൧൨. **യാതേ ദുതിയം നിലയം, ഗരുമ്ഹി സകഗേഹതോ;**
പാപുണേയ്യാമ നിയതം, സുഖ’മജ്ഝയനാ’ദിനാ.

൧൧൩. **സുഭഗാ** ഭഗിനീ സാ’യം, ഏതസ്സി’ച്ചേവമാദികം;
ന ‘ഗാമ്മ’മിതി നിദ്ദിട്ഠം, കവീഹി സകലേഹിപി.

൧൧൪. ദുട്ഠാ’ലങ്കാരവിഗമേ, സോഭനാ’ലങ്കതിക്കമോ;
അലങ്കാരപരിച്ഛേദേ, ആവിഭാവം ഗമിസ്സതി.

൧൧൫. ദോസേ പരീഹരിതു മേസ വരോ’പദേസോ,

സത്ഥന്തരാനുസരണേന കതോ മയേവം;
വിഞ്ഞായി'മം ഗരുവരാന'ധിക'പ്പസാദാ,
ദോസേ പരം പരിഹരേയ്യ യസോഭിലാസീ.

ഇതി സങ്ഘരക്ഖിതമഹാസാമിവിരചിതേ സുബോധാലങ്കാരേ

ദോസപരിഹാരാവബോധോ നാമ

ദുതിയോ പരിച്ഛേദോ.

൩. ഗുണാവബോധ-തതിയപരിച്ഛേദ

അനുസന്ധി

സമ്ഭവന്തി ഗുണാ യസ്മാ, ദോസാനേ'വ'മതിക്കമേ;
ദസ്സേസ്സം തേ തതോ ദാനി, സദ്ദേ സമ്ഭൂസയന്തി യേ.

സദ്ദാലങ്കാര ഉദ്ദേസ

പസാദോ'ജോ, മധുരതാ, സമതാ, സുഖുമാലതാ;
സിലേസോ'ദരതാ, കന്തി, അത്ഥബ്യത്തി, സമാധയോ.

സദ്ദാലങ്കാര പയോജന

ഗുണേഹേ'തേഹി സമ്പന്നോ, ബന്ധോ കവിമനോഹരോ;
സമ്പാദിയതി കത്തൂനം, കിത്തി മച്ചന്തനിമ്മലം.

സദ്ദാലങ്കാര നിദ്ദേസ

അദൂരാഹിതസമ്ബന്ധ, സുഭഗാ യാ പദാ'വലി;
സുപസിദ്ധാ'ഭിധേയ്യാ'യം, **പസാദം** ജനയേ യഥാ.

അലങ്കരോന്താ **വദനം, മുനിനോ'ധരരംസിയോ;**
സോഭന്തേ'രുണരംസീ'വ, സമ്പതന്താ'മ്ബുജോ'ദരേ.

ഓജോ സമാസബാഹുല്യ, മേസോ ഗജ്ജസ്സ ജീവിതം;
പജ്ജേപ്യ'നാ'കുലോ സോ'യം,
കന്തോ കാമീയതേ യഥാ.

മുനിന്ദ മന്ദ സഞ്ജാത, ഹാസ ചന്ദന ലിമ്പിതാ;
പല്ലവാ ധവലാ തസ്സേ, വേകോ നാ'ധരപല്ലവോ.

പദാ'ഭിധേയ്യവിസയം, സമാസ ബ്യാസ സമ്ഭവം;
യം പാരിണത്യം ഹോതീ'ഹ, സോപി **ഓജോ'**വ തം യഥാ.

ജോതയിത്വാന സദ്ധമ്മം, സന്താരേത്വാ സദേവകേ;
ജലിത്വാ അഗ്ഗിഖന്ധോ'വ, നിബ്ബുതോ സോ സസാവകോ.

മത്ഥകട്ഠീ മതസ്സാ'പി, രജോഭാവം വജന്തു മേ;
യതോ പുഞ്ഞേന തേ സേന്തു, ജിന പാദ'മ്ബുജദ്വയേ.

യത്ര നിച്ചപ്പണതി, ഗേധോ സാധു പദിസ്സതി;
ജായതേ'യം ഗുണോ തിക്ഖ, പഞ്ഞാനമഭിയോഗതോ.

മധുരത്തം പദാസത്തി, ര'നുപ്പാസവസാ ദ്വിധാ;
സിയാ സമസുതി പുബ്ബാ, വണ്ണാ'വുത്തി പരോ യഥാ.

യദാ ഏസോ'ഭിസമ്ബോധിം, സമ്പത്തോ മുനിപുങ്ഗവോ;
തദാ പഭുതി ധമ്മസ്സ, ലോകേ ജാതോ മഹു'സ്സവോ.

൧൨൯. മുനിന്ദമന്ദഹാസാ തേ, കുന്ദ സന്ദോഹവിബ്ഭമാ;
ദിസന്ത മനുധാവന്തി, ഹസന്താ ചന്ദകന്തിയോ.

൧൩൦. സബ്ബകോമലവണ്ണേഹി, നാ'നുപ്പാസോ പസംസിയോ;
യഥാ'യം മാലതീമാലാ, ലിന ലോലാ'ലിമാലിനീ.

൧൩൧. മുദൂഹി വാ കേവലേഹി, കേവലേഹി ഫുടേഹി വാ,
മിസ്സേഹി വാ തിധാ ഹോതി, വണ്ണേഹി സമതാ യഥാ.

കേവലമുദുസമതാ

൧൩൨. **കോകിലാ'ലാപസംവാദീ, മുനിന്ദാ'ലാപവിബ്ഭമോ;
ഹദയങ്ഗമതം യാതി, സതം ദേതി ച നിബ്ബുതിം.**

കേവലഫുടസമതാ

൧൩൩. **സമ്ഭാവനീയസമ്ഭാവം, ഭഗവന്തം ഭവന്തഗും;
ഭവന്തസാധനാ'കങ്ഖീ, കോ ന സമ്ഭാവയേ വിഭും.**

മിസ്സകസമതാ

൧൩൪. **ലദ്ധ ചന്ദനസംസഗ്ഗ, സുഗന്ധി മലയാ'നിലോ;
മന്ദ മായാതി ഭീതോ'വ, മുനിന്ദമുഖമാരുതാ.**

൧൩൫. അനിട്ഠുര'ക്ഖര'പ്പായാ, സബ്ബകോമല നിസ്സടാ;
കിച്ഛമുച്ചാരണാ'പേത, ബ്യഞ്ജനാ **സുഖുമാലതാ.**

൧൩൬. **പസന്താ രൂപവിഭവം, സുണന്താ മധുരം ഗിരം;
ചരന്തി സാധൂ** [സാധു (സീ-ഛന്ധാനുരക്ഖണത്ഥം)] **സമ്ബുദ്ധ, കാലേ
കേളിപരമ്മുഖാ.**

൧൩൭. അലങ്കാരവിഹീനാ'പി, സതം സമ്മുഖതേ'ദിസീ;
ആരോഹതി വിസേസേന, രമണീയാ ത'ദുജ്ജലാ.

൧൩൮. **രോമഞ്ച പിഞ്ഛ രചനാ, സാധു വാദാഹിതദ്ധനീ;
ലളന്തി'മേ മുനിമേഘേ, മുദാ സാധു സിഖാവലാ.**

൧൩൯. സുഖുമാലത്ത മത്ഥേ'വ, പദത്ഥവിസയമ്പി ച;
യഥാ മതാദിസദ്ദേസു, **കിത്തി**സേസാദികിത്തനം.

൧൪൦. സിലിട്ഠ പദ സംസഗ്ഗ, രമണീയ ഗുണാ'ലയോ;
സബന്ധഗാരവോ സോ'യം, **സിലേസോ** നാമ തം യഥാ.

൧൪൧. **ബാലി'ന്ദുവിബ്ഭമ'ച്ഛേദി, നഖരാ'വലി കന്തിഭി;
സാ മുനിന്ദപദ'മ്ഭോജ, കന്തി വോ വലിതാ'വതം.**

൧൪൨. ഉക്കംസവന്തോ യോകോചി, ഗുണോ യദി പതീയതേ;
ഉദാരോ'യം ഭവേ തേന, സനാഥാ ബന്ധപദ്ധതി.

൧൪൩. **പാദമ്ഭോജ രജോ ലിത്ത, ഗത്താ യേ തവ ഗോതമ;
അഹോ! തേ ജന്തവോ യന്തി, സബ്ബഥാ നിരജത്തനം.**

ഫർ ഏവം ജിനാ'നുഭാവസ്സ, സമുക്കംസോ'ത്ര ദിസ്സതി;
പഞ്ഞവാ വിധിനാ'നേന, ചിന്തയേ പര മീദിസം.

ഫർ ഉദാരോ സോപി വിഞ്ഞേയ്യോ, യം പസത്ഥ വിസേസനം;
യഥാ **കീളാസരോ ലീലാ, ഹാസോ ഹേമങ്ഗദാ**'ദയോ.

ഫർ ലോകിയ'ത്ഥാ'ന'തിക്കന്താ, കന്താ സബ്ബജനാനപി;
കന്തി നാമാ'തിവുത്തസ്സ, വുത്താ സാ പരിഹാരതോ.

യഥാ **മുനിന്ദ** ഇച്ചാദി.

ഫർ **അത്ഥബ്യത്താ'**ഭിധേയ്യസ്സാ,
നേയ്യതാ സദ്ദതോ'ത്ഥതോ;
സാ'യം തദുഭയാ നേയ്യ, പരിഹാരേ പദസ്സിതാ;
യഥാ **മരീചിച്ചാദി** ച, **മനോനുരഞ്ജനോ**ച്ചാദി.

പുന അത്ഥേന യഥാ

ഫർ **സുഭാവാ'മലതാ ധീര, മുധാ പാദനഖേസു തേ;**
യതോ തേ'വനതാ'നന്ത, മോളിച്ഛായാ ജഹന്തി നോ.

ഫർ ‘ബന്ധസാരോ'തി മഞ്ഞന്തി, യം സമഗ്ഗാപി വിഞ്ഞുനോ;
ദസ്സനാ'വസരം പത്തോ, **സമാധി** നാമ'യം ഗുണോ.

ഫ൫ അഞ്ഞധമ്മോ തതോ'ഞ്ഞത്ഥ, ലോകസീമാ'നുരോധതോ;
സമ്മാ ആധീയതേ'ച്ചേ'സോ, **‘സമാധീ'**തി നിരുച്ചതി.

സമാധി ഉദ്ദേസ

ഫ൫ അപാണേ പാണീനം ധമ്മോ, സമ്മാ ആധീയതേ കാചി,;
നിരൂപേ രൂപയുത്തസ്സ, നിരസേ സരസസ്സ, ച.

ഫ൫ അദ്രവേ ദ്രവയുത്തസ്സ, അകത്തരിപി കത്തുതാ,;
കഠിനസ്സാ'സരീരേ,പി, രൂപം തേസം കമാ സിയാ.

സമാധിനിദ്ദേസ

അപാണേ പാണീനം ധമ്മോ

ഫ൫ ഉണ്ണാ പുണ്ണി'ന്ദുനാ നാഥ! ദിവാപി സഹ **സങ്ഗമാ;**
വിനിദ്ദാ സമ്പമോദന്തി, മഞ്ഞേ കുമുദിനീ തവ.

നിരുപേ രൂപയുത്തസ്സ

ഫ൫ **ഖയാരസേസു** മുജ്ജന്താ, ജനാ'**മതരസേസ്വി'**വ;
സുഖിതാ ഹതദോസാ തേ, നാഥ! പാദ'മ്ബുജാ'നതാ.

നിരസേ സരസസ്സ

ഫ൫ **മധുരേപി ഗുണേ** ധീര, ന'പ്പസീദന്തി യേ തവ;
കീദിസീ മനസോവുത്തി, തേസം **ഖാരഗുണാന** ഭോ'.

അദ്രവേ ദ്രവയുത്തസ്സ

൧൫൬. സബ്ബത്ഥസിദ്ധ! **ചൂളക, പുടപേയ്യാ മഹാഗുണാ;**
ദിസാ സമന്താ ധാവന്തി, കുന്ദസോഭാ സ ലക്ഖണാ.

അകത്തരിപി കത്തുതാ

൧൫൭. **മാരാ'രിബല**വിസ്സട്ഠാ, കുണ്ഠാ **നാനാവിധാ'യുധാ;**
ലജ്ജമാനാ'ഞ്ഞവേസേന, ജിന! **പാദാ'നതാ** തവ.

കഠിനസ്സാ സരീരേ

൧൫൮. മുനിന്ദഭാണുമാ കാലോ,
ദിതോ **ബോധോ'ദയാ'ചലേ;**
സദ്ധമ്മരംസിനാ ഭാതി, ഭിന്ദ മന്ദതമം പരം.

൧൫൯. **ഖമനു'ഗ്ഗിരനാദ്യേ'**തം, ഗുണവുത്യ'പരിച്ചുതം;
അതിസുന്ദര മഞ്ഞം തു, കാമം വിന്ദതി **ഗാമ്മതം.**

൧൬൦. കന്തീനം **വമനബ്യാജാ,** മുനിപാദനഖാ'വലീ;
ചന്ദകന്തീ പിവന്തീ'വ, നിപ്പഭം തം കരോന്തിയോ.

൧൬൧. അചിത്തകത്തുകം രുച്യ [രുച്ച (സീ॰)], മിച്ചേവം ഗുണകമ്മതം;
സചിത്തകത്തുകം പേ'തം, ഗുണകമ്മം യദു'ത്തമം.

൧൬൨. **ഉഗ്ഗിരന്തോ'**വ **സസ്നേഹ, രസം** ജിനവരോ ജനേ;
ഭാസന്തോ മധുരം ധമ്മം, കം ന സപ്പീണയേ ജനം.

൧൬൩. യോ സദ്ദസത്ഥകുസലോ കുസലോ നിഘണ്ഡു,
ഛന്ദോഅലങ്കതിസു നിച്ചകതാ'ഭിയോഗോ;
സോ'യം കവിത്തവികലോപി കവീസു സങ്ഖ്യ,
മോഗ്ഗയ്ഹ വിന്ദതി ഹി കിത്തി' മമന്ദരൂപം.

ഇതി സങ്ഘരക്ഖിതമഹാസാമിവിരചിതേ സുബോധാലങ്കാരേ

ഗുണാവബോധോ നാമ

തതിയോ പരിച്ഛേദോ.

൪. അത്ഥാലങ്കാരാവബോധ-ചതുത്ഥപരിച്ഛേദ

൨൩൪. അത്ഥാലങ്കാരസഹിതാ, സഗുണാ ബന്ധപദ്ധതി;
അച്ചന്തകന്താ കന്താ [യതോ അച്ചന്തകന്താ (ക॰)] വ വുച്ചന്തേ തേ തതോ'ധുനാ.

൨൩൫. **സഭാവ, വങ്കവുത്തീനം,** ഭേദാ **ദ്വിധാ** അലംക്രിയാ;
പഠമാ തത്ഥ വത്ഥൂനം, നാനാവത്ഥാ'വിഭാവിനീ.

യഥാ

൨൩൬. **ലീലാ വികന്തി സുഭഗോ, ദിസാ ഥിര വിലോകനോ;**
ബോധിസത്തങ്കുരോ ഭാസം, വിരോചി വാച മാസഭിം.

൨൩൭. വുത്തി വത്ഥുസഭാവസ്സ, യാ'ഞ്ഞഥാ സാ'**പരാ** ഭവേ;
തസ്സാ'നന്തവികപ്പത്താ, ഹോതി ബീജോ'പദസ്സനം.

വങ്കവുത്തി അത്ഥാലങ്കാര

ഉദ്ദേസ

൨൩൮. അത്ഥാ'തിസയ, ഉപമാ, രൂപകാ, വുത്തി, ദീപകം,;
അക്‍ഖേപോ, ത്ഥന്തരന്യാസോ, ബ്യതിരേകോ, വിഭാവനാ.

൨൩൯. ഹേതു , ക്കമോ, പിയതരം, സമാസ, പരികപ്പനാ;
സമാഹിതം, പരിയായ, വുത്തി, ബ്യാജോപവണ്ണനം.

൨൪൦. വിസേസ, രുള്ഹാഹങ്കാരാ, സിലേസോ, തുല്യയോഗിതാ;
നിദസ്സനം, മഹന്തത്തം, വഞ്ചനാ, പ്പകതത്ഥുതി,.

൨൪൧. ഏകാവലി, അഞ്ഞമഞ്ഞം, സഹവുത്തി, വിരോധിതാ;
പരിവുത്തി, ബ്‍ഭമോ, ഭാവോ, മിസ്സ, മാസീ, രസീ, ഇതി.

൨൪൨. ഏതേ ഭേദാ സമുദ്ദിട്ഠാ, **ഭാവോ ജീവിത** മുച്ചതേ;
വങ്കവുത്തീസു പോസേസി, **സിലേസോ** തു **സിരിം** പരം.

നിദ്ദേസ

൨൪൩. പകാസകാ വിസേസസ്സ, സിയാ'**തിസയവുത്തി** യാ;
ലോകാ'തിക്കന്തവിസയാ, ലോകിയാ,തി ച സാ **ദ്വിധാ.**

൨൪൪. **ലോകിയാതിസയസ്സേ'**തേ,
ഭേദാ യേ ജാതിആദയോ;
പടിപാദീയതേ ത്വ'ജ്ജ, **ലോകാതിക്കന്തഗോചരാ.**

൨൪൫. **പിവന്തി ദേഹകന്തീ യേ, നേത്തഞ്ജലിപുടേന തേ;**
നാ'ലം ഹന്തും ജിനേ'സം ത്വം, തണ്ഹം തണ്ഹാഹരോപി കിം?

൨൪൬. ഉപമാനോ'പമേയ്യാനം, സധമ്മത്തം സിയോ'**പമാ;**
സദ്ദ, ത്ഥഗമ്മാ, വാക്യത്ഥ, വിസയാ,തി ച സാ **ഭിധാ.**

൧൭൭. സമാസ, പച്ചയേ, വാ’ദീ, **സദ്ദാ തേസം** വസാ **തിധാ;**
സദ്ദഗമ്മാ സമാസേന, **മുനിന്ദോ ചന്ദിമാ’നനോ.**

൧൭൮. ആയാദീ **പച്ചയാ** തേഹി, **വദനം പങ്കജായതേ;**
മുനിന്ദനയന ദ്വന്ദം, നീലുപ്പലദലീയതി.

൧൭൯. **ഇവാദീ** ഇവ, വാ, തുല്യ, സമാന, നിഭ, സന്നിഭാ;
യഥാ, സങ്കാസ, തുലിത, പ്പകാസ, പതിരൂപകാ.

൧൮൦. സരീ, സരിക്ഖ, സംവാദീ, വിരോധി, സദിസാ, വിയ;
പടിപക്ഖ, പച്ചനീകാ, സപക്ഖോ, പമിതോ, പമാ.

൧൮൧. പടിബിമ്ബ, പടിച്ഛന്ന, സരൂപ, സമ, സമിതാ;
സവണ്ണാ, ഭാ, പടിനിധി, സധമ്മാ, ദി സലക്ഖണാ.

൧൮൨. ജയത്യ , ക്കോസതി, ഹസതി, പതിഗജ്ജതി, ദൂഭതി;
ഉസൂയത്യ, വജാനാതി, നിന്ദതി, സ്സതി, രുന്ധതി.

൧൮൩. തസ്സ ചോരേതി സോഭഗ്ഗം, തസ്സ കന്തിം വിലുമ്പതി;
തേന സദ്ധിം വിവദതി, തുല്യം തേനാ’ധിരോഹതി.

൧൮൪. കച്ഛം വിഗാഹതേ, തസ്സ, ത മന്വേത്യ, നുബന്ധതി;
തംസീലം, തംനിസേധേതി, തസ്സ ചാ’നുകരോതി, മേ.

൧൮൫. ഉപമാനോ’പമേയ്യാനം, സധമ്മത്തം വിഭാവിഭി;
ഇമേഹി ഉപമാഭേദാ, കേചി നിയ്യന്തി സമ്പതി.

൧൮൬. **വികാസിപദുമം’വാ’തി, സുന്ദരം സുഗതാ’നനം;**
ഇതി **ധമ്മോപമാ** നാമ, തുല്യധമ്മനിദസ്സനാ.

൧൮൭. **ധമ്മഹീനാ** “മുഖ’മ്ഭോജ, സദിസം മുനിനോ”ഇതി;
വിപരീതോ’പമാ “തുല്യ, മാനനേന’മ്ബുജം തവ”.

൧൮൮. **തവാ’നന’മിവ’മ്ഭോജം, അമ്ഭോജ’മിവ തേ മുഖം;**
അഞ്ഞമഞ്ഞോപമാ സാ’യം, അഞ്ഞമഞ്ഞോപമാനതോ.

൧൮൯. “യദി കിഞ്ചി ഭവേ’മ്ഭോജം, ലോചന’ബ്ഭമുവിബ്ഭമം;
ധാരേതും മുഖസോഭം തം, തവേ”തി **അബ്ഭുതോപമാ.**

൧൯൦. “സുഗന്ധി സോഭാ സമ്ബന്ധീ, സിസിരം’സു വിരോധി ച;
മുഖം തവ’മ്ബുജംവേ’തി”, സാ **സിലേസോപമാ** മതാ.

൧൯൧. സരൂപസദ്ദവാച്ചത്താ, സാ **സന്താനോപമാ** യഥാ;
ബാലാ’വു’യ്യാനമാലാ’യം, സാ’ലകാ’നനസോഭിനീ.

൧൯൨. **ജയീ ചന്ദോ, ബഹുരജം, പദുമം, തേഹി തേ മുഖം;**
സമാനമ്പി സമുക്കംസി, ത്യ’യം **നിന്ദോപമാ** മതാ.

൧൯൩. **അസമത്ഥോ മുഖേനി’ന്ദു, ജിന! തേ പടിഗജ്ജിതും;**
ജള്ളോ കലങ്കീ’തി അയം, **പടിസേധോപമാ** സിയാ.

൧൯൪. “കച്ഛം ചന്ദാരവിന്ദാനം, അതിക്കമ്മ മുഖം തവ;

അത്തനാ’വ സമം ജാത”, മിത്യ’**സാധാരണോപമാ.**

൧൯൫. “സബ്ബ’മ്ഭോജ’പ്പഭാസാരോ, രാസിഭൂതോ’വ കത്ഥചി;
തവാ’നനം വിഭാതീ”തി, ഹോതാ’**ഭൂതോപമാ** അയം.

൧൯൬. പതീയതേ’**ത്ഥഗമ്മാ** തു, സദ്ദസാമത്ഥിയാ ക്വചി;
സമാസ, പ്പച്ചയേ, വാദി, സദ്ദയോഗം വിനാ അപി.

൧൯൭. **ഭിങ്ഗാനേ’മാനി ചക്ഖൂനി, നാ’മ്ബുജം മുഖ’മേവി’ദം;**
സുബ്യത്തസദിസത്തേന, സാ **സരൂപോപമാ** മതാ.

൧൯൮. “മയേ’വ മുഖസോഭാ’സ്സേ, ത്യല’മിന്ദു! വികത്ഥനാ;
യതോ’മ്ബുജേപി സാ’ത്ഥീതി”, **പരികപ്പോപമാ** അയം.

൧൯൯. “കിം വാ’മ്ബുജ’ന്തോഭന്താലി, കിം ലോലനയനം മുഖം;
മമ ദോലായതേ ചിത്ത”, മിച്ച’യം **സംസയോപമാ.**

൨൦൦. കിഞ്ചി വത്ഥും പദസ്സേത്വാ, സധമ്മസ്സാ’ഭിധാനതോ;
സാമ്യപ്പതീതിസബ്ഭാവാ, **പതിവത്ഥുപമാ** യഥാ.

൨൦൧. **ജനേസു ജായമാനേസു, നേ’കോപി ജിനസാദിസോ;**
ദുതിയോ നനു നത്ഥേ’വ, പാരിജാതസ്സ പാദപോ.

൨൦൨. വാക്യത്ഥേനേ’വ വാക്യത്ഥോ, യദി കോച്ചൂ’പമീയതേ;
ഇവയുത്താ, വിയുത്തത്താ, സാ **വാക്യത്ഥോപമാ ദ്വിധാ.**

ഇവയുത്താ

൨൦൩. **ജിനോ സംക്ലേസതത്താനം, ആവിഭൂതോ ജനാന’യം;**
ഘമ്മസന്താപതത്താനം, ഘമ്മകാലേ’മ്ബുദോ വിയ.

ഇവവിയുത്താ

൨൦൪. **മുനിന്ദാനന മാഭാതി, വിലാസേകമനോഹരം;**
ഉദ്ധം സമുഗ്ഗതസ്സാ’പി, കിം തേ ചന്ദ വിജമ്ഭനാ.

൨൦൫. സമുബ്ബേജേതി ധീമന്തം, ഭിന്നലിങ്ഗാദികം തു യം;
ഉപമാദൂസനായാ’ല, മേതം കത്ഥചി തം യഥാ.

൨൦൬. ഹംസീ’വാ’യം സസീ **ഭിന്ന, ലിങ്ഗാ,** കാസം സരാനി’വ;
വിജാതി വചനാ, ഹീനാ, സാ’വ ഭത്തോ ഭടോ’ധിപേ.

൨൦൭. “ഖജ്ജോതോ ഭാണുമാലീ’വ, വിഭാതി”ത്യ**ധികോപമാ;**
അഫുട്ഠത്ഥാ “ബലമ്ബോധി, സാഗരോ വിയ സംഖുഭി.”

൨൦൮. “ചന്ദേ കലങ്കോ ഭിങ്ഗോ’വേ’, ത്യു’**പമാപേക്ഖിനീ** അയം;
ഖണ്ഡിതാ കേരവാ’കാരോ, സകലങ്കോ നിസാകരോ.

൨൦൯. ഇച്ചേവമാദിരൂപേസു, ഭവന്തി വിഗതാ’ദരാ;
കരോന്തി ചാ’ദരം ധീരാ, പയോഗേ ക്വചി ദേ’വ തു.

൨൧൦. **ഇത്ഥീയം’വാ’ജനോ യാതി, വദത്യേ’സാ പുമാ വിയ;**

പിയോ പാണാ ഇവാ’യം മേ, വിജ്ജാ ധന’മിവ’ച്ചിതാ.

൨൫൦. **ഖവം വിയ മഹീപാല, ദേവരാജാ വിരോചതേ;**
അല’മംസുമതോ കച്ഛം, തേജസാ രോഹിതും അയം.

൨൫൧. ഉപമാനോ’പമേയ്യാനം, അഭേദസ്സ നിരൂപനാ;
ഉപമാ’വ തിരോഭൂത, ഭേദാ **രൂപക** മുച്ചതേ.

൨൫൨. **അസേസ വത്ഥു വിസയം, ഏകദേസ വിവുത്തി** [വിവത്തി (ടീകാ)], ച;
തം ദ്വിധാ പുന പച്ചേകം, സമാസാദിവസാ **തിധാ.**

അസേസവത്ഥുവിസയസമാസ

൨൫൩. അങ്ഗുലിദല സംസോഭിം, നഖദീധിതി കേസരം;
സിരസാ ന പിലന്ധന്തി, കേ മുനിന്ദ പദ’മ്ബുജം.

അസേസവത്ഥുവിസയഅസമാസ

൨൫൪. രതനാനി ഗുണാ ഭൂരീ, കരുണാ സീതലം ജലം;
ഗമ്ഭീരത്ത മഗാധത്തം, പച്ചക്ഖോ’യം ജിനോ’മ്ബുധി.

അസേസവത്ഥുവിസയമിസ്സക

൨൫൫. ചന്ദികാ മന്ദഹാസാ തേ, മുനിന്ദ! വദനി’ന്ദുനോ;
പബോധയത്യ’യം സാധു, മനോ കുമുദ കാനനം.

൨൫൬. **അസേസവത്ഥുവിസയേ,** പഭേദോ രൂപകേ അയം;
ഏകദേസവിവുത്തിമ്’ഹി, ഭേദോ ദാനി പവുച്ചതി.

ഏകദേസവിവുത്തിസമാസ

൨൫൭. വിലാസ ഹാസ കുസുമം, രുചിരാ’ധര പല്ലവം;
സുഖം കേ വാ ന വിന്ദന്തി, പസ്സന്താ മുനിനോ മുഖം.

ഏകദേസവിവുത്തിഅസമാസ

൨൫൮. പാദദ്വന്ദം മുനിന്ദസ്സ, ദദാതു വിജയം തവ;
നഖരംസീ പരം കന്താ, യസ്സ പാപജയദ്ധജാ.

ഏകദേസവിവുത്തിമിസ്സക

൨൫൯. സുനിമ്മലകപോലസ്സ, മുനിന്ദ വദനി’ന്ദുനോ;
സാധു’പ്പബുദ്ധ ഹദയം, ജാതം കേരവ കാനനം.

൨൬൦. രൂപകാനി ബഹൂന്യേ’വ [ടീകായം ഉദ്ധടം യുത്തരൂപകം സിതപുപ്ഫുജലം ലോല, നേത്തഭിങ്ഗ തവാ’നനം; കസ്സ നാമ മനോ ധീര, നാകഡ്ഢതി മനോഹരം;], **യുത്താ, യുത്താദിഭേദതോ;**
വിസും ന താനി വുത്താനി, ഏത്ഥേ’വ’ന്തോഗധാനി’തി.

൨൬൧. “ചന്ദിമാ’കാസപദുമ”, മിച്ചേതം **ഖണ്ഡരൂപകം;**
ദുട്ഠം, “മമ്ബോരുഹവനം, നേത്താനി’ച്ചാ”ദി സുന്ദരം.

ന്തിയന്തോ വികപ്പാനം, രൂപകസ്സോ'പമായ ച;
നത്ഥി യം തേന വിഞ്ഞേയ്യം, അവുത്ത മനുമാനതോ.

പുനപ്പുന മുച്ചാരണം [പുനപ്പുനുച്ചാരണം യം (സീ° ക°)], യമത്ഥസ്സ, പദസ്സ ച;
ഉഭയേസഞ്ച വിഞ്ഞേയ്യാ, സാ'യ'**മാവുത്തി** നാമതോ.

അത്ഥാവുത്തി

മുനോ **ഹരതി** സബ്ബേസം, **ആദദാതി** ദിസാ ദസ;
ഗണ്ഹാതി നിമ്മലത്തഞ്ച, യസോരാസി ജിനസ്സ'യം.

പദാവുത്തി

വിഭാസേന്തി ദിസാ സബ്ബാ, മുനിനോ ദേഹകന്തിയോ;
വിഭാ സേന്തി ച സബ്ബാപി, ചന്ദാദീനം ഹതാ വിയ.

ഉഭയാവുത്തി

ജിത്വാ **വിഹരതി** ക്ലേസ, രിപും ലോകേ ജിനോ അയം;
വിഹരത്യ'രിവഗ്ഗോ'യം, രാസിഭൂതോ'വ ദുജ്ജനേ.

ഏകത്ഥ വത്തമാനമ്പി, സബ്ബവാക്യോ'പകാരകം;
ദീപകം നാമ തം ചാദി, മജ്ഝ, ന്തവിസയം **തിധാ.**

ആദി ദീപക

അകാസി ബുദ്ധോ വേനേയ്യ, ബന്ധൂന മമിതോ'ദയം;
സബ്ബപാപേഹി ച സമം, നേകതിത്ഥിയമദ്ദനം.

മജ്ഝേ ദീപക

ദസ്സനം മുനിനോ സാധു, ജനാനം **ജായതേ'**മതം;
തദ'ഞ്ഞേസം തു ജന്തൂനം, വിസം നിച്ചോ'പതാപനം.

അന്തദീപക

അച്ചന്ത കന്ത ലാവണ്യ, ചന്ദാ'തപ മനോഹരോ;
ജിനാ'നനി'ന്ദു ഇന്ദു ച, കസ്സ നാ'നന്ദകോ **ഭവേ.**

മാലാദീപക

ഹോതാ'വിപ്പടിസാരായ, സീലം, പാമോജ്ജഹേതു സോ;
തം പീതിഹേതു, സാ ചാ'യം, പസ്സദ്ധ്യാ'ദി പസിദ്ധിയാ.

ഏച്ചാ'ദിദീപകത്തേപി, പുബ്ബം പുബ്ബ മപേക്ഖിനീ;
വാക്യമാലാ പവത്താതി, തം **മാലാദീപകം** മതം.

അനേനേ'വ'പ്പകാരേന, സേസാന മപി ദീപകേ;
വികപ്പാനം വിധാതബ്ബാ, നുഗതി സുദ്ധബുദ്ധിഭി.

൨൩൫. പടിസേസ വചനി'ച്ഛായം, നിസേധവചനം തു യം;
അക്ഖേപോ നാമ സോയഞ്ച, **തിധാ** കാലപ്പഭേദതോ.

൨൩൬. ഏകാകീ' നേകസേനം തം, മാരം സ വിജയീ ജിനോ;
കഥം ത മഥവാ തസ്സ, പാരമീബല മീദിസം.

അതീതക്ഖേപോ.

൨൩൭. കിം ചിത്തേ'ജാസമുഗ്ഘാതം, അപത്തോ'സ്മീതി ഖിജ്ജസേ;
പണാമോ നനു സോ യേ'വ, സകിമ്പി സുഗതേ ഗതോ.

വത്തമാനക്ഖേപോ.

൨൩൮. ഖലം ന തേ ഗമിസ്സന്തി, സിവം സുജനഗോചരം;
മിച്ഛാദിട്ഠി പരിക്കന്ത [പരികന്ത (ക°)], മാനസാ യേ സുദുജ്ജനാ.

അനാഗതക്ഖേപോ.

൨൩൯. ഞേയ്യോ **അത്ഥന്തരന്യാസോ,** യോ, ഞത്തവാക്യത്ഥസാധനോ;
സബ്ബബ്യാപീ വിസേസട്ഠോ, ഹിവിസിട്ഠോ'സ്സ ഭേദതോ.

ഹി രഹിത സബ്ബബ്യാപീ

൨൪൦. ഗതേപി ലോകഹിതാ സത്താ, സൂരിയോ ചന്ദിമാ അപി;
അത്ഥം പസ്സ ഗമിസ്സന്തി, നിയമോ കേന ലങ്ഘ്യതേ.

ഹി സഹിത സബ്ബബ്യാപീ

൨൪൧. സത്ഥാ ദേവമനുസ്സാനം, വസീ സോപി മുനിസ്സരോ;
ഗതോ'വ നിബ്ബുതിം സബ്ബേ, സങ്ഖാരാ ന **ഹി** സസ്സതാ.

ഹി രഹിത വിസേസട്ഠം

൨൪൨. ജിനോ സംസാരകന്താരാ, ജനം പാപേതി [പാപേസി (ക°)] നിബ്ബുതിം;
നനു യുത്താ ഗതി സാ'യം, വേസാരജ്ജ സമങ്ഗിനം.

ഹി സഹിത വിസേസട്ഠം

൨൪൩. സുരത്തം തേ'ധരഫുടം, ജിന! രഞ്ജേതി മാനസം;
സയം രാഗപരീതാ ഹി, പരേ രഞ്ജേന്തി സങ്ഗതേ.

൨൪൪. വാച്ചേ ഗമ്മേ ഥ വത്ഥൂനം, സദിസത്തേ പഭേദനം;
ബ്യതിരേകോ'യ'മപ്യേ'കോ, ഭയഭേദാ **ചതുബ്ബിധോ.**

വാച്ചഏകബ്യതിരേക

൨൪൫. ഗമ്ഭീരത്ത മഹത്താദി, ഗുണാ ജലധിനാ ജിന!;
തുല്യോ ത്വ മസി ഭേദോ തു, സരീരേനേ'ദിസേന തേ.

വാച്ച ഉഭയബ്യതിരേക

൨൪൬. [illegible]റാസത്താ'തിഗമ്ഭീരാ, സാഗരോ സുഗതോപി ച;
സാഗരോ'ഞ്ജനസങ്കാസോ, ജിനോ ചാമീകരജ്ജുതി.

ഗമ്മ ഏകബ്യതിരേക

൨൪൭. ന സന്താപാപഹം നേവി, ച്ഛിതദം മിഗലോചനം;
മുനിന്ദ! നയനദ്വന്ദം, തവ തഗ്ഗുണ ഭൂസിതം.

ഗമ്മഉഭയബ്യതിരേക

൨൪൮. മുനിന്ദാനന മമ്ഭോജ, മേസം നാനത്ത മീദിസം;
സുവുത്താ'മതസന്ദായീ, വദനം നേ'ദിസ'മ്ബുജം.

൨൪൯. പസിദ്ധം കാരണം യത്ഥ, നിവത്തേത്വാ' ഞാകാരണം;
സാഭാവികത്ത മഥവാ, വിഭാബ്യം സാ **വിഭാവനാ.**

കാരണന്തരവിഭാവനാ

൨൫൦. **അനഞ്ജിതാ'സിതം നേത്തം, അധരോ രഞ്ജിതാ'രുണോ;**
സമാനതാ ഭമു ചാ'യം, ജിനാ'നാവഞ്ചിതാ തവ.

സാഭാവിക വിഭാവനാ

൨൫൧. ന ഹോതി ഖലു ദുജ്ജന്യ, മപി ദുജ്ജനസങ്ഗമേ;
സഭാവനിമ്മലതരേ, സാധുജന്തൂന ചേതസി.

൨൫൨. ജനകോ , ഞാപകോ ചേതി, ദുവിധാ **ഹേതവോ** സിയും;
പടിസങ്ഖരണം തേസം, അലങ്കാരതായോ'ദിതം.

൨൫൩. ഭാവാ'ഭാവ കിച്ചവസാ, ചിത്തഹേതുവസാപി ച;
ഭേദാ'നന്താ ഇദം തേസം, മുഖമത്ത നിദസ്സനം.

൨൫൪. പരമത്ഥപകാസേ'ക, രസാ സബ്ബമനോഹരാ;
മുനിനോ ദേസനാ'യം മേ, കാമം തോസേതി മാനസം.

ഭാവകിച്ചോ കാരകഹേതു.

൨൫൫. ധീരേഹി സഹ സംവാസാ, സദ്ധമ്മസ്സാ'ഭിയോഗതോ;
നിഗ്ഗഹേനി'ന്ദ്രിയാനഞ്ച, ദുക്ഖസ്സു'പസമോ സിയാ.

അഭാവകിച്ചോ കാരകഹേതു.

൨൫൬. മുനിന്ദ'ചന്ദ സംവാദി, കന്തഭാവോ'പസോഭിനാ;
മുഖേനേ'വ സുബോധം തേ, മനം പാപാ'ഭിനിസ്സടം.

ഭാവകിച്ചോ ഞാപകഹേതു.

൨൫൭. സാധുഹത്ഥാ'രവിന്ദാനി, സങ്കോചയതി തേ കഥം;
മുനിന്ദ! ചരണദ്വന്ദ, രാഗബാലാ'തപോ ഫുസം?

അയുത്തകാരീ ചിത്തഹേതു.

സങ്കോചയന്തി ജന്തൂനം, പാണിപങ്കേരുഹാനി'ഹ;
മുനിന്ദ! ചരണദ്വന്ദ, നഖ ചന്ദാന' മംസവോ.

യുത്തകാരീ ചിത്തഹേതു.

ഉദ്ദിട്ഠാനം പദത്ഥാനം, അനുദ്ദേസോ യഥാക്കമം;
'സങ്ഖ്യാന'മിതി നിദ്ദിട്ഠം, **യഥാസങ്ഖ്യം കമോപി** ച.

ആലാപ ഹാസ ലീളാഹി, മുനിന്ദ! വിജയാ തവ;
കോകിലാ കുമുദാനി ചോ, പസേവന്തേ വനം ജലം.

സിയാ **പിയതരം** നാമ, അത്ഥരൂപസ്സ കസ്സചി;
പിയസ്സാ'തിസയേനേ'തം, യം ഹോതി പടിപാദനം.

പീതിയാ മേ സമുപ്പന്നാ, സന്ത! സന്ദസ്സനാ തവ;
കാലേനാ'യം ഭവേ പീതി, തവേ'വ പുന ദസ്സനാ.

വണ്ണിതേനോ'പമാനേന, വുത്യാ'ധിപ്പേത വത്ഥുനോ;
സമാസവുത്തി നാമാ'യം, അത്ഥ സങ്ഖേപ രൂപതോ.

സാ'യം വിസേസ്യമത്ഥേന, **ഭിന്നാ'ഭിന്നവിസേസനാ;**
അത്ഥേ'വ അപരാ പ്യ'ത്ഥി, **ഭിന്നാ'ഭിന്നവിസേസനാ.**

അഭിന്നവിസേസന

വിസുദ്ധാ'മതസന്ദായീ, പസത്ഥരതനാ'ലയോ;
ഗമ്ഭീരോ ചാ'യ' മമ്ബോധി, പുഞ്ഞേനാ'പാദിതോ മയാ.

ഭിന്നാഭിന്നവിസേസന

ഉച്ഛിത'ത്ഥപദോ സാരോ, ഫലപുപ്ഫോ'പസോഭിതോ;
സച്ഛായോ'യ'മപുബ്ബോവ കപ്പരുക്ഖോ സമുട്ഠിതോ.

സാഗരത്തേന സദ്ധമ്മോ, രുക്ഖത്തേനോ'ദിതോ ജിനോ;
സബ്ബേ സാധാരണാ ധമ്മാ, പുബ്ബത്രാ'ഞ്ഞത്ര തു'ത്തയം.

വത്ഥുനോ'ഞ്ഞപ്പകാരേന, ഠിതാ വുത്തി തദ'ഞ്ഞഥാ;
പരികപ്പീയതേ യത്ഥ, സാ ഹോതി **പരികപ്പനാ.**

ഉപമാ'ബ്ഭന്തരത്തേന, കിരിയാദിവസേന ച;
കമേനോ'ദാഹരിസ്സാമി, വിവിധാ പരികപ്പനാ.

ഉപമാബ്ഭന്തരപരികപ്പനാ

ഇച്ഛാഭങ്ഗാ'തുരാ'സീനാ, താ'തിനിച്ചല മച്ഛരാ;
വസം നേന്തി'വ ധീരം തം, തദാ യോഗാ'ഭിയോഗതോ.

ക്രിയാപരികപ്പനാ

ഗജ്ജം മാരോ സമാരുള്ഹോ, യുദ്ധായ'ച്ചന്ത'മുന്നതം;
മഗ്ഗ മന്വേസതീ നൂന, ജിനഭീതോ പലായിതും.

ഗുണപരികപ്പനാ

൨൩൨. മുനിന്ദ! പാദദ്വന്ദേ തേ, ചാരു രാജീവ സുന്ദരേ;
മഞ്ഞേ പാപാ'ഭി'സമ്മദ്ദ, ജാതസോണേന സോണിമാ.

൨൩൩. മഞ്ഞേ, സങ്കേ, ധുവം, നൂന, മിവ, മിച്ചേവ മാദിഹി;
സാ'യം ബ്യഞ്ജീയതേ ക്വാ'പി, ക്വാ'പി വാക്യേന ഗമ്യതേ.

ഗമ്മപരികപ്പനാ

൨൩൪. ദയാ സഞ്ജാത സരസാ, ദേഹാ നിക്ഖന്തകന്തിയോ;
പീണേന്താ ജിന! തേ സാധു, ജനം സരസതം നയും.

൨൩൫. ആരബ്ഭന്തസ്സ യംകിഞ്ചി, കത്തും പുഞ്ഞവസാ പുന;
സാധന'ന്തരലാഭോ യോ, തം വദന്തി **സമാഹിതം.**

൨൩൬. **മാരാ'രിഭങ്ഗാ'ഭിമുഖ, മാനസോ തസ്സ സത്ഥുനോ;**
മഹാമഹീ മഹാരവം, രവീ'യ'മുപകാരികാ.

൨൩൭. അവത്വാ'ഭിമതം തസ്സ, സിദ്ധിയാ ദസ്സന'ഞ്ഞഥാ;
വദന്തി തം **'പരിയായ, വുത്തീ'**തി സുചിബുദ്ധയോ.

൨൩൮. **വിവട'ങ്ഗണനിക്ഖിത്തം, ധന'മാരക്ഖ വജ്ജിതം;**
ധനകാമ! യഥാകാമം, തുവം ഗച്ഛ യദിച്ഛസി.

൨൩൯. ഥുതിം കരോതി നിന്ദന്തോ, വിയ തം **ബ്യാജവണ്ണനം;**
ദോസാ'ഭാസാ ഗുണാ ഏവ, യന്തി സന്നിധി മത്ര ഹി.

൨൪൦. **സുഞ്ചാലേതു മലം ത്വം'സി, ഭുസം കുവലയാ'ഖിലം;**
വിസേസം താവതാ നാഥ!, ഗുണാനം തേ വദാമ കിം?

൨൪൧. വിസേസി'ച്ഛായം ദബ്ബസ്സ, ക്രിയാ, ജാതി, ഗുണസ്സ ച;
വേകല്ലദസ്സനം യത്ര, **വിസേസോ** നാമ യം ഭവേ.

൨൪൨. ന രഥാ, ന ച മാതങ്ഗാ, ന ഹയാ, ന പദാതയോ;
ജിതോ മാരാരി മുനിനാ, സമ്ഭാരാവജ്ജനേന ഹി.

ദബ്ബവിസേസവുത്തി.

൨൪൩. അബദ്ധാ ഭൂകുടി, നേവ, ഫുരിതോ ദസനച്ഛദോ;
മാരാരിഭങ്ഗം ചാ'കാസി, മുനി വീരോ വരോ സയം.

ക്രിയാവിസേസവുത്തി.

൨൪൪. ദസദിസാസു ബ്യാത്താ [തതാ (ക॰)] രംസി,
നാ'ലോകോ ലോകപത്ഥടോ;
തഥാപ്യ'ന്ധതമഹരം, പരം സാധുസുഭാസിതം.

ജാതിവിസേസവുത്തി.

൨൪൫. അഖരം, ന ഹി വാ ഥദ്ധം, മുനിന്ദ! വചനം തവ;

തഥാപി ഗാള്ഹം ഖണതി, നിമ്മൂലം ജനതാമദം.

ഗുണവിസേസവുത്തി

൨൩൬. ദസ്സീയതേ’തിരിത്ഥം തു, സൂരവീരത്തനം യഹിം;
വദന്തി വിഞ്ഞൂവചനം, **രുള്ഹാഹങ്കാര** മീദിസം.

൨൩൭. **ഭദ്ദേ നന്ദോപനന്ദസ്സ, കിം മേ ബ്യാപാരദസ്സനാ?**
പുത്താ മേ പാദസമ്ഭത്താ, സജ്ജാ സന്തേ’വ താദിസേ.

൨൩൮. **സിലേസോ** വചനാ’നേകാ, ഭിധേയ്യേ’കപദായുതം;
അഭിന്നപദവാക്യാദി, വസാ **തേധാ’യ** മീരിതോ.

൨൩൯. അന്ധതമഹരോ ഹാരീ, സമാരുള്ഹോ മഹോദയം;
രാജതേ രംസിമാലീ’യം, ഭഗവാ ബോധയം ജനേ.

അഭിന്നപദവാക്യസിലേസോ.

൨൪൦. സാരദാ’മലകാ’ഭാസോ, സമാനീത പരിക്ഖയോ;
കുമുദാ’കരസമ്ബോധോ, പീണേതി ജനതം സുധീ.

ഭിന്നപദവാക്യസിലേസോ.

൨൪൧. സമാഹിത’ത്തവിനയോ, അഹീന മദ മദ്ദനോ;
സുഗതോ വിസദം പാതു, പാണിനം സോ വിനായകോ.

ഭിന്നാഭിന്നപദവാക്യസിലേസോ.

൨൪൨. വിരുദ്ധാ, വിരുദ്ധാ, ഭിന്ന, കമ്മാ, നിയമവാ, പരോ;
നിയമ’ക്ഖേപവചനോ, അവിരോധി, വിരോധ്യ’പി.

൨൪൩. ഔചിത്യ സമ്പോസകാദി, സിലേസോ, പദജാ’ദി [പദജാതി (കം)] പി;
ഏ്വസം നിദസ്സനേസ്വേ’വ, രൂപ മാവി ഭവിസ്സതി.

വിരുദ്ധകമ്മസിലേസ

൨൪൪. സുവസേ വത്തയം ലോകം, അഖിലം കല്ലവിഗ്ഗഹോ;
പരാഭവതി മാരാരി, ധമ്മരാജാ വിജമ്ഭതേ.

അവിരുദ്ധകമ്മസിലേസ

൨൪൫. സഭാവമധുരം പുഞ്ഞ വിസേസോ’ദയ സമ്ഭവം;
സുണന്തി വാചം മുനിനോ, ജനാ പസ്സന്തി ചാ’മതം.

അഭിന്നകമ്മസിലേസ

൨൪൬. അന്ധകാരാ’പഹാരായ , സഭാവ മധുരായ ച;
മനോ പീണേതി ജന്തൂനം, ജിനോ വാചായ ഭായ ച.

നിയമവന്തസിലേസ

ഉൻ. കേസ’ക്ഖീനം’വ കണ്ഹത്തം, ഭമൂനംയേവ വങ്കതാ;
പാണിപാദാ’ധരാനം’വ, മുനിന്ദസ്സാ’ഭിരത്തതാ.

നിയമക്ഖേപസിലേസ

ഉൻ. പാണിപാദാ’ധരേസ്വേ’വ, സാരാഗോ തവ ദിസ്സതി;
ദിസ്സതേ സോ’യ മഥവാ, നാഥ! സാധുഗുണേസ്വ’പി.

അവിരോധിസിലേസ

ഉൻ. സല്ലക്ഖണോ’തിസുഭഗോ, തേജസ്സീ നിയതോ’ദയോ;
ലോകേസോ ജിതസംക്ലേസോ,
വിഭാതി സമണിസ്സരോ.

വിരോധിസിലേസ

നം. അസമോപി സമോ ലോകേ,
ലോകേസോപി നരുത്തമോ;
സദയോ പ്യ’ദയോ പാപേ, ചിത്താ’യം മുനിനോ ഗതി.

ഓചിത്യസമ്പോസകപദസിലേസ

നം. സംസാരദുക്ഖോ’പഹതാ, വനതാ ജനതാ ത്വയി;
സുഖ മിച്ഛിത മച്ചന്തം, അമതന്ദദ! വിന്ദതി.

നം. ഗുണയുത്തേഹി വത്ഥൂഹി, സമം കത്വാന കസ്സചി;
സംകിത്തനം ഭവതി യം, സാ മതാ **തുല്യയോഗിതാ.**

നം. **സമ്പത്തസമ്മദോ ലോകോ, സമ്പത്താ’ലോകസമ്പദോ;**
ഉഭോഹി രംസിമാലീ ച, ഭഗവാ ച തമോനുദോ.

നം. അത്ഥന്തരം സാധയതാ, കിഞ്ചി തം സദിസം ഫലം;
ദസ്സീയതേ അസന്തം വാ, സന്തം വാ തം **നിദസ്സനം.**

അസന്തഫലനിദസ്സന

നം. ഉദയാ സമണിന്ദസ്സ, യന്തി പാപാ പരാഭവം;
ധമ്മരാജവിരുദ്ധാനം, സൂചയന്താ ദുര’ന്തതം.

സന്തഫലനിദസ്സന

നം. സിരോ നിക്ഖിത്ത ചരണോ, ച്ഛരിയാന’മ്ബുജാന’യം;
പരമ’ബ്ഭുതതം ലോകേ, വിഞ്ഞാപേത’ത്തനോ ജിനോ.

നം. വിഭൂതിയാ മഹന്തത്തം, അധിപ്പായസ്സ വാ സിയാ;
പരമുക്കംസതം യാതം, തം **മഹന്തത്ത** മീരിതം.

വിഭൂതിമഹന്തത്ത

നം. കിരീട രതന’ച്ഛായാ, നുവിദ്ധാ’തപ വാരണോ;
പുരാ പരം സിരിം വിന്ദി, ബോധിസത്തോ’ ഭിനിക്ഖമാ.

അധിപ്പായമഹന്തത്ത

൨൦൯. സത്തോ സമ്ബോധിയം ബോധി, സത്തോ സത്തഹിതായ സോ;
ഹിത്വാ സ്നേഹരസാബന്ധ, മപി രാഹുലമാതരം.

൨൧൦. ഗോപേത്വാ വണ്ണനീയം യം, കിഞ്ചി ദസ്സീയതേ പരം;
അസമം വാ സമം തസ്സ, യദി സാ **വഞ്ചനാ** മതാ.

അസമവഞ്ചനാ

൨൧൧. പുരതോ ന സഹസ്സേസു, ന പഞ്ചേസു ച താദിനോ;
മാരോ പരേസു തസ്സേ'സം, സഹസ്സം ദസവഡ്ഢിതം.

സമവഞ്ചനാ

൨൧൨. വിവാദ മനുയുഞ്ജന്തോ, മുനിന്ദവദനി'ന്ദുനാ;
സമ്പുണ്ണോ ചന്ദിമാ നാ'യം, ഛത്ത മേതം മനോഭുനോ.

൨൧൩. പരാനുവത്തനാദീഹി, നിബ്ബിന്ദേനി'ഹ യാ കതാ;
ഥുതി ര'പ്പകതേ സാ'യം, സിയാ **അപ്പകതത്ഥുതി.**

൨൧൪. **സുഖം ജീവന്തി ഹരിണാ, വനേസ്വ'പരസേവിനോ;**
അനായാസോ പലാഭേഹി, ജലദബ്ഭങ്കുരാദിഭി.

൨൧൫. ഉത്തരം ഉത്തരം യഥ, പുബ്ബപുബ്ബവിസേസനം;
സിയാ **ഏകാവലി** സാ'യം, ദ്വിധാ വിധി, നിസേധതോ.

വിധിഏകാവലി

൨൧൬. പാദാ നഖാലി രുചിരാ, നഖാലി രംസി ഭാസുരാ;
രംസീതമോപഹാനേ'ക, രസാ സോഭന്തി സത്ഥുനോ.

നിസേധഏകാവലി

൨൧൭. അസന്തുട്ഠോ യതി നേവ,
സന്തോസോ നാ'ലയാഹതോ;
നാ'ലയോ യോ സ ജന്തൂനം, നാ'നന്ത ബ്യസനാ വഹോ.

൨൧൮. ബഹിം ഭൂസിയ ഭൂസത്തം, അഞ്ഞമഞ്ഞം തു വത്ഥുനം;
വിനാ'വ സദിസത്തം തം, **അഞ്ഞമഞ്ഞവിഭൂസനം.**

൨൧൯. **ബ്യാമം'സു മണ്ഡലം തേന, മുനിനാ ലോകബന്ധുനാ;**
മഹന്തിം വിന്ദതീ കന്തിം, സോപി തേനേവ താദിസിം.

൨൨൦. കഥനം സഹഭാവസ്സ, ക്രിയായ ച, ഗുണസ്സ ച;
'സഹവുത്തീ'തി വിഞ്ഞേയ്യം, ത'ദുദാഹരണം യഥാ.

ക്രിയാസഹവുത്തി

൨൨൧. ജലന്തി ചന്ദരംസീഹി, സമം സത്ഥു നഖം സവോ;
വിജമ്ഭതി ച ചന്ദേന, സമം തമ്മുഖചന്ദിമാ.

ഗുണസഹവുത്തി

൩൨൨. ജിനോ’ദയേന മലീനം, സഹ ദുജ്ജന ചേതസാ;
പാപം ദിസാ സുവിമലാ, സഹ സജ്ജന ചേതസാ.

൩൨൩. വിരോധീനം പദ’ത്ഥാനം, യത്ഥ സംസഗ്ഗദസ്സനം;
സമുക്കംസാ’ഭിധാനത്ഥം, മതാ സാ’യം **വിരോധിതാ.**

൩൨൪. **ഗുണാ സഭാവ മധുരാ, അപി ലോകേ’ക ബന്ധുനോ;**
സേവിതാ പാപ സേവീനം, സമ്പദൂസേന്തി മാനസം.

൩൨൫. യസ്സ കസ്സ ചി ദാനേന, യസ്സ കസ്സ ചി വത്ഥുനോ;
വിസിട്ഠസ്സ യ മാദാനം, **‘പരിവുത്തീ’**തി സാ മതാ.

൩൨൬. **ദത്വാ പരേസം ദത്വാന, മനുഞ്ഞം നയനാദികം;**
മുനിനാ സമനുപ്പത്താ, ദാനി സബ്ബഞ്ഞുതാസിരീ [മുനിന്ദ! സമനുപ്പത്തോ, ദാനി സബ്ബഞ്ഞുതാസിരിം (കം)].

൩൨൭. കിഞ്ചി ദിസ്വാന വിഞ്ഞാതാ, പടിപജ്ജതി തംസമം;
സംസയാ’പഗതം വത്ഥും, യത്ഥ സോ’യം **ഭമോ** മതോ.

൩൨൮. **സമം ദിസാസു’ജ്ജലാസു, ജിന പാദ നഖം’സുനാ;**
പസ്സന്താ അഭിനന്ദന്തി, ചന്ദാ’തപ മനാ ജനാ.

൩൨൯. പവുച്ചതേ യം നാമാദി, കവീനം ഭാവബോധനം;
യേന കേനചി വണ്ണേന, **ഭാവോ** നാമാ’യ മീരിതോ.

൩൩൦. **സുനു തേയേ’വ സന്താനോ, സാഗരാ ന കുലാചലാ;**
മനമ്പി മരിയാദം യേ, സംവട്ടേപി ജഹന്തി നോ.

൩൩൧. അങ്ഗങ്ഗി ഭാവാ സദിസ, ബലഭാവാ ച ബന്ധനേ;
സംസഗ്ഗോ’ലങ്കതീനം യോ, തം **‘മിസ്സ’**ന്തി പവുച്ചതി.

അങ്ഗങ്ഗീഭാവമിസ്സ

൩൩൨. പസത്ഥാ മുനിനോ പാദ, നഖ രംസി മഹാനദീ;
അഹോ! ഗാള്ഹം നിമുഗ്ഗേപി, സുഖയത്യേ’വ തേ ജനേ.

സദിസ ബല ഭാവ മിസ്സ

൩൩൩. ഖേസോ സഭാവ മധുരോ, രൂപം നേത്ത രസായനം;
മധൂ’വ മുനിനോ വാചാ, ന സമ്പീണേതി കം ജനം.

൩൩൪. **ആസീ** നാമ സിയാ’ത്ഥസ്സ, ഇട്ഠസ്സാ’സീസനം യഥാ;
തിലോകേ’കഗതി നാഥോ,
പാതു ലോക മപായതോ.

൩൩൫. രസ’പ്പതീതി ജനകം, ജായതേ യം വിഭൂസനം;
‘രസവന്ത’ന്തി തം ഞേയ്യം, രസവന്ത വിധാനതോ.

൩൩൬. **രാഗാ’നത’ബ്ഭുത സരോജ മുഖം ധരായ,**

പാദാ തിലോകഗരുനോ’ധിക ബന്ധരാഗാ;
ആദായ നിച്ചസരസേന കരേന ഗാള്ഹം,
സഞ്ചുമ്ബയന്തി സതതാ’ഹിത സമ്ഭമേന.

നന്ഛ.ച്ഛാ’നുഗമ്മ പുരിമാചരിയാ’നുഭാവം,
സങ്ഖേപതോ നിഗദിതോ’യ മലങ്കതീനം;
ഭേദോ’പരൂപരി കവീഹി വികപ്പിയാനം,
കോ നാമ പസ്സിതു മലം ഖലു താസ മന്തം.

ഇതി സങ്ഘരക്ഖിതമഹാസാമി വിരചിതേ സുബോധാലങ്കാരേ

അത്ഥാലങ്കാരാവബോധോ നാമ

ചതുത്ഥോ പരിച്ഛേദോ.

൫. ഭാവാവബോധ-പഞ്ചമപരിച്ഛേദ

൩൩൮. പടിഭാനവതാ ലോക, വോഹാര'മനുസാരിനാ;
തതോ'ചിത്യ സമുല്ലാസ, വേദിനാ കവിനാ പരം.

൩൩൯. ഠായിസമ്ബന്ധിനോ ഭാവ, വിഭാവാ സാ'നുഭാവകാ;
സമ്ബജ്ഝന്തി നിബന്ധാ തേ, രസ'സ്സാദായ സാധുനം.

ഭാവഅധിപ്പായ

൩൪൦. ചിത്ത വുത്തി വിസേസാ തു, ഭാവയന്തി രസേ യതോ;
രത്യാദയോ തതോ ഭാവ, സദ്ദേന പരികിത്തിതാ.

ഠായീഭാവഅധിപ്പായ

൩൪൧. വിരോധിനാ'ഞ്ഞഭാവേന, യോ ഭാവോ ന തിരോഹിതോ;
സീലേന തിട്ഠതി'ച്ചേസോ, **'ഠായീഭാവോ'**തി സദ്ദിതോ.

ഠായീഭാവപ്പഭേദഉദ്ദേസ

൩൪൨. രതി, ഹസ്സോ, ച സോകോ, ച,
കോധു, സ്സാഹാ, ഭയം,പി ച;
ജിഗുച്ഛാ, വിമ്ഹയോ, ചേവ, സമോ ച നവ **ഠായിനോ.**

ബ്യഭിചാരീഭാവഅധിപ്പായ

൩൪൩. തിരോഭാവാ, വിഭാവാ'ദി, വിസേസനാ'ഭിമുഖ്യതോ;
യേ തേ ചരന്തി സീലേന, തേ ഹോന്തി **ബ്യഭിചാരിനോ.**

ബ്യഭിചാരിഭാവപഭേദ

൩൪൪. നിബ്ബേദോ , തക്ക, സങ്കാ, സമ,
ധിതി, ജളതാ, ദീനതു, ഗ്ഗാ, ലസത്തം,
സുത്തം, താസോ, ഗിലാനു, സ്സുക, ഹരിസ,
സതി, സ്സാ, വിസാദാ, ബഹിത്ഥാ [ബഹിദ്ധാ (ക॰)];
ചിന്താ, ഗബ്ബാ, പമാരോ, മരിസ, മദ,
മതു, മ്മാദ, മോഹാ, വിബോധോ,
നിദ്ദാ, വേഗാ, സബിലം, മരണ,
ചപലതാ [സചപലാ (ക॰)], ബ്യാധി, **തേത്തിംസ** മേതേ.

സത്തികഭാവഅധിപ്പായ

൩൪൫. സമാഹിത'ത്ത'പ്പഭവം, **സത്തം** [സത്വം (ക॰)] തേനോ'പപാദിതാ;
സത്തികാ [സാത്വികാ (ക॰)] പ്യ'നുഭാവത്തേ, വിസും **ഭാവാ** ഭവന്തി തേ.

സത്തികഭാവപ്പഭേദ

൩൪൬. ഥമ്ഭോ, പളയ, രോമഞ്ചാ, തഥാ സേദ, സ്സു, വേപഥു;
വേവണ്ണിയം, വിസരതാ, ഭാവാ'ട്ഠേ'തേ തു സത്തികാ.

൩൪൭. യദാ രത്യാദയോ ഭാവാ, ഠിതിസീലാ ന ഹോന്തി ചേ;
തദാ സബ്ബേപി തേ ഭാവാ, ഭവന്തി ബ്യഭിചാരിനോ.

൩൪൮. **വിഭാവോ** കാരണം തേസു, പ്പത്തിയു'ദ്ദീപനേ തഥാ;
യോ സിയാ ബോധകോ തേസം,
അനുഭാവോ'യ മീരിതോ.

൩൪൯. അനേകഹേതും മനോവുത്തി, വിസേസഞ്ച വിഭാവിതും;
ഭാവം വിഭാവാ'നുഭാവാ, വണ്ണിയാ ബന്ധനേ ഫുടം.

൩൫൦. സവിഭാവാ'നുഭാവേഹി, ഭാവാ തേ തേ യഥാരഹം;
വണ്ണനീയാ യഥോ'ചിത്യം, ലോകരൂപാ'നുഗാമിനാ.

൩൫൧. ചിത്ത വുത്തി വിസേസത്താ, മാനസാ സത്തികാ'ങ്ഗതോ;
ബഹി നിസ്സട സേദാദി, അനുഭാവേഹി വണ്ണിയാ.

രസഅധിപ്പായ

൩൫൨. സാമാജികാന മാനന്ദോ, യോ ബന്ധത്ഥാ'നുസാരിനം;
രസീയതീതി തഞ്ഞൂഹി, **രസോ** നാമാ'യ'മീരിതോ.

രസപ്പഭേദ

൩൫൩. സവിഭാവാ, നുഭാവേഹി, സത്തിക,ബ്യഭിചാരിഭി;
അസ്സാദിയത്ത മാനീയ, മാനോ ഠായേ'വ സോ രസോ.

൩൫൪. സിങ്ഗാര,ഹസ്സ,കരുണാ, രുദ്ദ,വീര,ഭയാനകാ;
ബീഭച്ഛ,ബ്ഭുത,സന്താ, ച, രസാ ഠായീന നുക്കമാ.

൩൫൫. ദുക്ഖരൂപേ'യ' മാനന്ദോ, കഥം നു കരുണാദികേ?
സിയാ സോതൂനമാനന്ദോ,
സോകോ വേസ്സന്തരസ്സ ഹി.

ഠായീഭാവ നിദ്ദേസ രതിട്ഠായീഭാവ

൩൫൬. മമ്മ,ദേസ, കലാ, കാല, വേസാദി, പടിസേവനാ;
യുവാന'ഞ്ഞോഞ്ഞരത്താനം, പമോദോ **രതി** രുച്ചതേ.

൩൫൭. യുത്യാ ഭാവാനുഭാവാ തേ, നിബന്ധാ പോസയന്തി നം;
സോപ്യ'യോഗ, വിപ്പയോഗ, സമ്ഭോഗാനം വസാ **തിധാ.**

ഹസ്സട്ഠായീഭാവ

൩൫൮. വികാരാ'കതിആദീഹി, അത്തനോ ഥ പരസ്സ വാ;
ഹസ്സോ നിദ്ദാ, സമാ'ലസ്യ, മുച്ഛാദി,ബ്യഭിചാരിഭി;
പരിപോസേ സിയാ ഹസ്സോ, ഭിയ്യോ'ത്ഥിപഭുതീനം സോ.

ഹസ്സപ്പഭേദ

൩൫൯. സിത മിഹ വികാസി നയനം,
കിഞ്ചാ'ലക്ഖിയ ദിജം തു തം **ഹസിതം;**

മധുരസ്സരം **വിഹസിതം,** അംസസിരോകമ്പ**മുപഹസിതം.**

ന.ന്ന. **അപഹസിതം** സജല’ക്ഖി, വിക്ഖിത്തങ്ഗം ഭവത്യ’**തിഹസിതം;**
ദ്വേ ദ്വേ കഥിതാ ചേ’സം,
ജേട്ഠേ [മജ്ഝേ’ധമേതി ഏത്ഥ മജ്ഝേ അധമേതി പദച്ഛേദോ]
മജ്ഝേ’ധമേ ച കമസോ.

കരുണട്ഠായീഭാവ

ന.ന്ന. സോകരൂപോ തു **കരുണോ,** നിട്ഠപ്പത്തി’ട്ഠ നാസതോ;
തത്ഥാ’**നുഭാവാ** രുദിത, പളയ,ത്ഥമ്ഭകാദയോ;
വിസാദാ,ലസ്യ,മരണ, ചിന്താ’ദീ **ബ്യഭിചാരിനോ.**

രുദ്ദട്ഠായീഭാവ

ന.ന്ന. കോധോ മച്ഛരിയാ’ദീഹി, പോസേ താസ, മദാദിഭി;
നയനാ’രുണതാദീഹി, **രുദ്ദോ** നാമ രസോ ഭവേ.

വീരട്ഠായീഭാവ

ന.ന്ന. പതാപ, വിക്കമാ’ദീഹു, സ്സാഹോ **‘വീരോ’**തി സഞ്ഞിതോ;
രണ,ദാന,ദയായോഗാ, വീരോ’യം **തിവിധോ** ഭവേ;
തേവാ’**നുഭാവാ** ധിതി,മ, ത്യാ’ദയോ **ബ്യഭിചാരിനോ.**

ഭയട്ഠായീഭാവ

ന.ന്ന. വികാരാ,സനി,സത്താ’ദി, ഭയു’ക്കംസോ **ഭയാനകോ;**
സേദാ’ദയോ **നുഭാവേ’**ത്ഥ, താസാ’ദീ **ബ്യഭിചാരിനോ.**

ജിഗുച്ഛാട്ഠായീഭാവ

ന.ന്ന. ജിഗുച്ഛാ രുധിരാ’ദീഹി, പൂത്യാ’ദീഹി വിരാഗതോ;
ബീഭച്ഛോ ഖോഭനു’ബ്ബേഗീ, കമേന കരുണായുതോ;
നാസാ വികൂണനാദീഹി, സങ്കാദീഹി’സ്സ പോസനം.

വിമ്ഹയട്ഠായീഭാവ

ന.ന്ന. അതി ലോക പദത്ഥേഹി, വിമ്ഹയോ’യം രസോ’**ബ്ഭുതോ;**
തസ്സാ’**നുഭാവാ** സേദ,സ്സു, സാധുവാദാ’ദയോ സിയും;
താസാ,വേഗ,ധിതി,പ്പഞ്ഞാ, ഹോന്തേ’ത്ഥ **ബ്യഭിചാരിനോ.**

സമട്ഠായീഭാവ

ന.ന്ന. ഠായീഭാവോ സമോ മേത്താ, ദയാ,മോദാ’ദി സമ്ഭവോ;
ഭാവാദീഹി ത’ദുക്കംസോ, **സന്തോ** സന്ത നിസേവിതോ.

ഇതി സങ്ഘരക്ഖിത മഹാസാമിവിരചിതേ സുബോധാലങ്കാരേ

രസഭാവാ’വബോധോ നാമ

പഞ്ചമോ പരിച്ഛേദോ.

സുബോധാലങ്കാരോ സമത്തോ.